

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

1

Том 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 1

Одеса
2025

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)

Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 16.05.2025 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Є 24   **Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час** : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 16 травня 2025 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2025. – Т. 1. – 772 с.
ISBN 978-617-8430-61-0

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири України: нові виміри у воєнний час» містять результати наукових досліджень і практичних напрацювань вчених, фахівців і військовослужбовців, здійснені в умовах повномасштабної війни. У збірнику представлено як теоретичні, так і емпіричні дослідження у галузях філософії, загальної теорії держави і права, історії права, сучасних соціально-політичних процесів, соціології та психології.

Особливу увагу приділено аналізу загроз національній безпеці в конституційному, міжнародному та європейському правовому контекстах, а також питанням трудового, соціального, земельного, аграрного та екологічного права. Окремі розділи присвячено функціонуванню економіки та підприємництва в умовах євроінтеграції.

У збірнику також розглянуто проблематику цифрової трансформації, захисту інформації та кібербезпеки в умовах воєнного часу, методику викладання іноземних мов, перекладознавство, лінгвістику і журналістику. Висвітлено наукові здобутки в адміністративному, фінансовому, морському та митному праві, реформуванні судової системи, діяльності прокуратури, правоохоронних органів та адвокатури. Окремо проаналізовано питання кримінального права, кримінального процесу, кримінології, криміналістики, судової експертизи, медико-психологічного забезпечення правосуддя, а також аспекти цивільного, сімейного, господарського права, інтелектуальної власності та патентного судочинства. Розглянуто також актуальні питання діяльності бібліотек у закладах вищої освіти та фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також практикам у галузях права, економіки, соціології, політології, психології, філології, журналістики та кібербезпеки.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

ISBN 978-617-8430-61-0

© НУ «Одеська юридична академія, 2025

© Автори статей, 2025

Зміст

ПРИВІТАННЯ ГОЛОВИ ВЧЕНОЇ РАДИ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ», АКАДЕМІКА С. В. КІВАЛОВА	17
---	----

СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ, ФІНАНСОВОГО ПРАВА

<i>Ківалов Сергій Васильович</i> ДЕРЖАВНА ЦІЛЬОВА ПРОГРАМА ЯК ЗАСІБ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ	19
<i>Біла-Тіунова Любов Романівна</i> ОКРЕМІ НОТАТКИ ЩОДО «ПРИНЦИПУ РІВНОГО ДОСТУПУ» І «ПРИНЦИПУ НЕДИСКРИМІНАЦІЇ» У ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ	22
<i>Білоус-Осінь Тетяна Ігорівна</i> ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕДУР ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ ТА НАУКИ	26
<i>Даниленко-Негара Юлія Сергіївна</i> ОКРЕМІ АСПЕКТИ НОРМАТИВНОГО ЗАКРІПЛЕННЯ ПРАВИЛ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ У ЗАКОНОДАВСТВІ ПРО ДЕРЖАВНУ СЛУЖБУ	28
<i>Козачук Діана Анатоліївна</i> ЩОДО ОБСЯГУ ПРАВА НА АПЕЛЯЦІЙНЕ ОСКАРЖЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ	32
<i>Негара Родіон Віталійович</i> УСНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ АКТ В ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ	35
<i>Осадчий Анатолій Юрійович, Закаленко Олена Василівна</i> СТАНДАРТИ ДОКАЗУВАННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ	38
<i>Слободянюк Марина Анатоліївна</i> ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ	42
<i>Стрельников Андрій Вікторович</i> АНТИКОРУПЦІЙНА СУБ'ЄКТНІСТЬ ПАТРОНАТНИХ СЛУЖБОВЦІВ: РЕТРОСПЕКТИВА НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ	44
<i>Фролова Євгенія Ігорівна</i> ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПРАВ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ	48
<i>Чердинцев Юрій Герасимович</i> ОКРЕМІ ПИТАННЯ АТЕСТАЦІЇ СЛУЖБОВЦІВ МИТНИХ ОРГАНІВ	50
<i>Назарчук Анастасія Валеріївна</i> ЩОДО СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОСТІ ТА ПРОТИДІЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ У ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ	53
<i>Піть Ігор Юрійович</i> ОКРЕМІ ПИТАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ФІНАНСАМИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ	56
<i>Бевзюк Ангеліна Костянтинівна</i> АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ ЗА ОЗНАКОЮ СТАТІ	59
<i>Данілов Олександр Дмитрович</i> НАВЧАННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ СУДОВОЇ СИСТЕМИ	62

СЕКЦІЯ 9. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Степаненко Оксана Василівна

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З ДОМАШНІМ НАСИЛЬСТВОМ:
КВАЛІФІКАЦІЯ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ..... 458

Стрельцов Євген Львович

ВИЗНАЧЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ:
СУТНІСТЬ У «ДЕТАЛЯХ»..... 461

Viacheslav Tuliakov

SECURITY THEATER VS. FUNDAMENTAL FREEDOMS IN ECHR JURISPRUDENCE – A CRITICAL
EXAMINATION FOR UKRAINIAN CRIMINAL JUSTICE REFORM..... 464

Мирошниченко Наталія Анатоліївна

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ У ВИЗНАЧЕНІ ІНСТИТУТУ СПІВУЧАСТІ..... 468

Коломієць Юлія Юрійвна

ПРИТЯГНЕННЯ ДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЗАМАХ НА ВБИВСТВО..... 471

Полянський Євген Юрійович

ЩОДО НОВАЦІЙ В ПИТАННЯХ СИСТЕМ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ
ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ..... 474

Абакіна-Пілявська Людмила Миколаївна

ОКРЕМІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ,
ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 286 КК УКРАЇНИ..... 477

Агапова Каріна Вікторівна

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИ, ЯКА ВЧИНЯЄ КРИМІНАЛЬНІ
ПРАВОПОРУШЕННЯ У СКЛАДІ МОЛОДІЖНИХ УГРУПОВАНЬ..... 479

Берш Анастасія Яковлівна

ЗНАЧЕННЯ ПСИХІЧНОГО СТАНУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ ПІД ЧАС КВАЛІФІКАЦІЇ
КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 429 (ЗАЛИШЕННЯ
ПОЛЯ БОЮ ТА ВІДМОВА ДІЯТИ ЗБРОЄЮ)..... 482

Бойченко Віталій Петрович

ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА КРИМІНАЛЬНУ ПОЛІТИКУ УКРАЇНИ: РИЗИКИ
ДЛЯ ПРАВ ЛЮДИНИ..... 485

Горбачова Ірина Михайлівна

ПРИНЦИП ПРАВОВОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ ТА РОЗМІРИ ШТРАФУ ЗА КК УКРАЇНИ..... 487

Іванова Вероніка Петрівна

ЕВОЛЮЦІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ:
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ..... 490

Тавлуй Олена Вікторівна

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ПОКАРАННЯ В ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ЗАКІНЧЕННЯМ СТРОКІВ
ДАВНОСТІ ПРИТЯГНЕННЯ ДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ..... 493

Тимофєєва Лілія Юрійвна

ЛЕГТИМНІСТЬ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЗБЕРІГАННЯ ТА ПОШИРЕННЯ
ПОРНОГРАФІЇ..... 495

Хильченко (Макаренко) Анастасія Сергіївна

ЗМІСТ ОСНОВНИХ ПРИНЦИПІВ ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ..... 497

Хімченко Світлана Анатоліївна

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ В СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ..... 501

Чугуніков Ігор Іванович

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВІЙСЬКОВИХ КОМАНДИРІВ ЯК НОВА ФОРМА УЧАСТІ ДЕКИЛЬКОХ
СУБ'ЄКТІВ У ВЧИНЕННІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ..... 505

Павлова Олександра Сергіївна

ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ
ЖУРНАЛІСТІВ..... 509

<i>Гончарова-Парфьонова Ольга Олегівна</i> ПРОВОКАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ В СПІВВІДНОШЕННІ З ІНСТИТУТОМ СПІВУЧАСТІ.....	513
<i>Забавський Дмитро Олександрович</i> ЕВОЛЮЦІЯ ПОНЯТТЯ КОНТРАБАНДИ В НАЦІОНАЛЬНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ.....	516
<i>Ігнатов Євген Євгенович</i> КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ОРГАНІЗАЦІЮ НЕЗАКОННОГО ПЕРЕПРАВЛЕННЯ ОСІБ ЧЕРЕЗ ДЕРЖАВНИЙ КОРДОН З МЕТОЮ УХИЛЕННЯ ВІД ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ.....	519
<i>Коновальчук Сергій Сергійович</i> ЗЛОВЖИВАННЯ ПОВНОВАЖЕННЯМИ ОСОБАМИ, ЯКІ НАДАЮТЬ ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ: СОЦІАЛЬНА ОБУМОВЛЕНІСТЬ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	522
<i>Кулик Анастасія Валерійвна</i> СИСТЕМНІСТЬ ЯК ОЗНАКА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА.....	525
<i>Мальцев Максим Вікторович</i> ВІДМЕЖУВАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 272 КК УКРАЇНИ, ВІД СУМІЖНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	528
<i>Перстинчик Дмитро Олегович</i> КАРАНІСТЬ КОНТРАБАНДИ ПІДАКЦИЗНИХ ТОВАРИВ: НОРМАТИВНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ.....	530
<i>Поліщук Яна Романівна</i> МОБІНГ ЯК РІЗНОВИД ПСИХОЛОГІЧНОГО НАСИЛЬСТВА: КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	533
<i>Рутковська Анастасія Русланівна</i> ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБІГУ ЗБРОЇ В УКРАЇНІ ТА НІМЕЧЧИНІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ.....	536
<i>Фартух Олександр Олександрович</i> ВОЄННІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ОРІЄНТИРІВ УКРАЇНИ.....	539
<i>Цвеліх Павло Володимирович</i> РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В СФЕРІ НЕДОТОРКАНОСТІ ДЕРЖАВНИХ КОРДОНІВ: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ..	543
СЕКЦІЯ 10. ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
<i>Торбас Олександр Олександрович</i> ЩОДО МОЖЛИВОСТІ ЗАЯВЛЯТИ КЛОПОТАННЯ ПРО ОБРАННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ ПОТЕРПІЛИМ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ У ФОРМІ ПРИВАТНОГО ОБВИНУВАЧЕННЯ.....	547
<i>Аленін Юрій Павлович, Волошина Владлена Костянтинівна</i> СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	550
<i>Дрьомін Віктор Миколайович</i> ПОВОЄННА КРИМІНОЛОГІЯ В УКРАЇНІ: ПОТРІБНА ЗМІНА ДОКТРИНИ.....	552
<i>Ракіпова Інна Василівна</i> ЩОДО ПСИХОСОЦІАЛЬНОГО СУПРОВОДУ УЧАСНИКІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ: АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	555
<i>Волошина Владлена Костянтинівна, Нечипорук Володимир Олександрович</i> ВПЛИВ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ НА КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ.....	558
<i>Гуртієва Людмила Миколаївна</i> ДО ПИТАННЯ ПРО ПІДСТАВИ ВІДКЛАДЕННЯ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ НА СТАДІЇ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ УКРАЇНИ.....	561

СЕКЦІЯ 9.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Керівник секції: завідувач кафедри кримінального права, доктор юридичних наук, доцент Степаненко Оксана Василівна

*Секретар секції: асистент кафедри кримінального права
Павлова Олександра Сергіївна*

Степаненко Оксана Василівна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
завідувач кафедри кримінального права, доктор юридичних наук, доцент*

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З ДОМАШНІМ НАСИЛЬСТВОМ: КВАЛІФІКАЦІЯ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ

Домашнє насильство є складним соціально-правовим явищем, що глибоко вкорінене в інституційній структурі суспільства. Його існування становить не лише загрозу для безпеки окремих осіб, а й порушує засади функціонування сім'ї як базового елемента суспільного ладу. Особливої актуальності ця проблема набуває в умовах воєнного стану, коли загострюються соціально-економічні проблеми, зростає рівень тривожності, агресії, а разом з тим – і кількість випадків домашнього насильства.

У цьому контексті питання призначення покарання за вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних з домашнім насильством, набуває першочергового значення, оскільки під час призначення покарання реалізуються принципи справедливості та пропорційності.

Кримінальний кодекс України передбачає спеціальну норму – ст. 126-1 КК України, що визначає домашнє насильство як окремий вид кримінального правопорушення. Водночас, особливу роль при індивідуалізації покарання відіграє ст. 67 КК України, яка закріплює перелік обтяжуючих обставин.

Серед них особливо актуальними для випадків домашнього насильства є: вчинення кримінального правопорушення щодо особи похилого віку, особи з інвалідністю або особи, яка перебуває в безпорадному стані, або особи, яка страждає на психічний розлад, зокрема на недоумство, має вади розумового розвитку, а також вчинення кримінального правопорушення щодо малолітньої дитини або у присутності дитини.

Зазначені ознаки покликані підвищити індивідуалізацію кримінально-правового впливу та враховувати вразливість потерпілих осіб. Проте на практиці постає проблема неефективного або вибіркового врахування цих обставин судом.

Аналіз судових рішень за 2021-2024 роки засвідчує значні розбіжності у правозастосуванні норм ст. 67 КК України. У низці справ суди зазначають факт вчинення правопорушення в присутності дитини, однак не визнають цю обставину як таку, що обтяжує покарання.

Так, у вирокі Жовківського районного суду Львівської області від 29.05.2023 р. у справі № 444/974/23 вказано, що насильство відбувалося в присутності дітей, але суд не визнав це обставиною, що обтяжує покарання, посилаючись на відсутність відповідної кваліфікації в обвинувальному акті [1].

Схожі приклади стосуються і вагітності потерпілої. У рішенні Свалявського районного суду Закарпатської області від 08.06.2022 р. (справа № 306/820/22) суд, попри визнання обвинуваченим факту вагітності потерпілої, не врахував цю обставину як обтяжуючу [2].

У той самий час в інших рішеннях аналогічні обставини прямо вказуються як підстави для посилення покарання. Наприклад, у справі № 175/326/20 (Дніпропетровський районний суд, 13.09.2021 р.) суд визнав вчинення насильства щодо малолітньої особи як обтяжуючу обставину [3].

Окремої уваги потребує застосування п. 6-1 ч. 1 ст. 67 КК України, що передбачає серед обставин, які обтяжують покарання вчинення злочину щодо особи, з якою винний перебуває у сімейних чи близьких відносинах. Однак ч. 4 ст. 67 КК України забороняє враховувати цю обставину при кваліфікації за ст. 126-1 КК України, адже вона вже охоплена диспозицією цієї статті.

Попри це, суди іноді враховують зазначену обставину як таку, що обтяжує покарання. Так, зазначено «обираючи покарання обвинуваченому суд враховує те, що він ... вчинив кримінальне правопорушення щодо особи колишнього подружжя та малолітньої особи, і вважає за необхідне призначити йому покарання у виді громадських робіт в межах санкції ст. 126-1 КК України» [4]. Така практика суперечить законодавчим приписам та створює ризик дублювання юридично значущих обставин.

Загалом, аналіз судової практики свідчить, що проблема не стільки в недосконалому законодавстві, скільки у відсутності послідовного механізму його застосування. Причини цього полягають у: формалізованому підході до складання обвинувального акту, в якому не завжди фіксуються ознаки, передбачені ст. 67 КК України; браку спеціалізованих методичних рекомендацій для суддів; низькому рівні усвідомлення значення обтяжуючих обставин для призначення справедливого покарання.

У процесі призначення покарання за кримінальні правопорушення, пов'язані з домашнім насильством, ключову роль відіграють ознаки, що характеризують потерпілу особу, оскільки саме ці характеристики зумовлюють підвищену суспільну небезпечність вчиненого діяння. Особливості стану потерпілої (вагітність, малолітство), як і обставини вчинення правопорушення (зокрема, у присутності дитини), повинні не лише бути належним чином зафіксовані в матеріалах кримінального провадження, а й обов'язково враховані судом при визначенні міри покарання.

На тлі проаналізованої судової практики, яка демонструє наявність істотних розбіжностей у застосуванні обтяжуючих обставин, необхідно наголосити на імперативності врахування положень статті 67 КК України, зокрема в ситуаціях, коли домашнє насильство вчиняється: у присутності дитини; щодо малолітньої особи; щодо особи похилого віку; щодо жінки, яка завідомо для винного перебувала у стані вагітності.

За відсутності впливу цих ознак на кваліфікацію діяння, вони не втрачають свого юридичного значення на стадії призначення покарання і повинні розглядатися як обставини, що його обтяжують.

Окремо варто зазначити, що ознака вчинення кримінального правопорушення щодо подружжя, колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах відповідно до ч. 4 ст. 67 КК України не може враховуватися як обтяжуюча при призначенні покарання за ст. 126-1 КК України, оскільки дана обставина є елементом конструкції складу злочину. Ігнорування цього припису призводить до неправомірного дублювання ознак та порушення принципу індивідуалізації покарання.

Отже, формування уніфікованої та правозастосовно послідовної практики врахування обтяжуючих обставин у справах про домашнє насильство є необхідною умовою реалізації завдань кримінального права та захисту вразливих категорій потерпілих.

Список використаних джерел:

1. Вирок Жовківського районного суду Львівської області від 29 травня 2023 року у справі № 444/974/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111193859>
2. Вирок Свалявського районного суду Закарпатської області 08 червня 2022 року у справі № 306/820/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104742651>
3. Вирок Дніпропетровського районного суду Дніпропетровської області від 13 вересня 2021 року у справі № 175/326/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99532675>
4. Вирок Перемишлянського районного суду Львівської області 09 серпня 2022 року у справі № 449/1385/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105718361>

Ключові слова: домашнє насильство, кримінальне правопорушення, пов'язане з домашнім насильством, призначення покарання.

Keywords: domestic violence, criminal offence related to domestic violence, sentencing.